

Gemeenteraad van de gemeente
Leeuwarderadeel
Postbus 24
9050 AA STIENS

Leeuwarden, 31 juli 2013

Verzonden, **02 AUG. 2013**

Ons kenmerk : 01070056
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : F. Jilderda / (058) 292 52 43 of f.jilderda@fryslan.nl
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp : Reactieve aanwijzing bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen

Geachte raad,

Op 10 juli 2012 hebben wij het besluit van 4 juli 2013 tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen ontvangen.

Gelet op de provinciale belangen die in het geding zijn, vinden wij het noodzakelijk overeenkomstig artikel 3.8 lid 6 Wet ruimtelijke ordening een aanwijzing te geven tegen dit plan. De aan dit besluit ten grondslag liggende feiten, omstandigheden en overwegingen die ons beletten het betrokken provinciaal belang met inzet van andere aan ons toekomende bevoegdheden te beschermen, geven wij hieronder weer.

Aanleiding reactieve aanwijzing

Bij de vaststelling van het plan zijn wijzigingen in de bouwregels voor windturbines aangebracht. Daar waar in het ontwerpplan nog werd uitgegaan van de bestaande tiphoogte voor windturbines wordt nu de mogelijkheid geboden om een windturbine op te schalen. Tevens is bij de vaststelling van het plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het verplaatsen van windturbines mogelijk maakt.

Door de gewijzigde vaststelling van het plan is sprake van strijd met het provinciaal beleid ten aanzien van windturbines.

Gevolg reactieve aanwijzing

Dit aanwijzingsbesluit strekt ertoe dat het onderdeel van het bestemmingsplan waartegen van onze zijde bezwaren bestaan geen deel blijft uitmaken van het bestemmingsplan zoals het is vastgesteld. Ons besluit treedt op het moment van de bekendmaking in werking. Zodra ons aanwijzingsbesluit onherroepelijk is geworden, vervalt het vaststellingsbesluit voor dat onderdeel van het bestemmingsplan.

Inzet aanwijzingsbevoegdheid

Het geven van een aanwijzing vereist een motivering. Aangegeven moet worden waarom de betrokken provinciale belangen niet met de inzet van andere ons toekomende instrumenten zijn beschermd. Verder moet aangegeven worden welke provinciale belangen het met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken om een aanwijzing te geven.

De provinciale belangen hebben wij opgenomen in de Verordening Romte Fryslân die op 15 juni 2011 door Provinciale Staten is vastgesteld. Windturbines vallen onder het provinciale belang.

In de ontwerpverordening was in eerste instantie het beleid inzake windturbines op basis van het Streekplan Windstreek 2000 opgenomen. In dit streekplan was het saneren en opschalen van bestaande windturbines in gemeentelijke opschalingsclusters de basis van beleid. Er werd uitgegaan van sanering op vrijwillige basis. Vervanging van solitaire turbines op dezelfde locatie bleef bij recht mogelijk. Dit diende in bestemmingsplannen zijn beslag te krijgen door de locatie van de windturbines op de verbeelding te fixeren en de bestaande hoogte en rotordiameter van solitaire turbines in de planregels vast te leggen.

Op 16 februari 2011 hebben Provinciale Staten de visie over windenergie uit de Houtskoolschets Windstreek 2011 onderschreven en aan Gedeputeerde Staten de opdracht gegeven deze visie uit te werken in een nieuwe structuurvisie. In de Houtskoolschets Windstreek 2011 is de koppeling tussen opschalingsclusters en de sanering van solitaire molens wederom een belangrijk uitgangspunt.

In het Coalitieakkoord 2011-2015, door Provinciale Staten vastgesteld op 20 april 2011, zijn nadere keuzes gemaakt over de ruimte die de nieuwe structuurvisie moet bieden aan de opstelling van windturbines. In het Coalitieakkoord wordt gekozen voor meer opbrengst met minder nieuwe windmolens op slechts enkele plekken in de provincie, te weten in het IJsselmeer (vanuit Flevoland), bij de Afsluitdijk, op de kop van de Afsluitdijk en bij de grootschalige infrastructuur van het klaverblad bij Heerenveen. De overige gebieden zijn uitgesloten van windmolens. Het opruimen van oude, weinig renderende molens is een voorwaarde voor plaatsing van nieuwe en biedt de huidige windmoleneigenaren de mogelijkheid hierin te participeren.

Op het moment dat de Verordening Romte werd vastgesteld was dit beleid, zoals geformuleerd in de Houtskoolschets 2011 en het Coalitieakkoord, nog niet zo ver uitgewerkt dat er al bepalingen in de ruimtelijke verordening konden worden opgenomen. In de toelichting op de Verordening Romte staat het volgende:

“Wel is het gewenst om te voorkomen dat voordat de nieuwe structuurvisie gereed is en de verordening hierop aangepast is, er initiatieven worden ontwikkeld die in strijd zijn met het eerder genoemde Coalitieakkoord. Er is geen reden om te tornen aan bestaande rechten in vigerende bestemmingsplannen, omdat daarin geen (nieuwe) projecten voorzien zijn die in strijd zijn met het beoogde beleid. Wel is het noodzakelijk om bouwplannen voor nieuwe (clusters van) windturbines, die niet passen in een vigerend bestemmingsplan, tegen te houden. Als een gemeente besluit om mee te werken aan een dergelijk bouwplan, via een herziening van het bestemmingsplan of via een omgevingsvergunning in afwijking van een bestemmingsplan (Wabo, art. 2.12, aanhef, onder a, onder 3), zullen wij op grond van de beleidsrichting die in het Coalitieakkoord is gekozen per geval gemotiveerd een zienswijze indienen en zo nodig een reactieve aanwijzing geven, waarmee de inwerkingtreding van het plan of de vergunning wordt geblokkeerd.”

In juli 2011 zijn alle Friese gemeenten hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het beleid in de Houtskoolschets en het Coalitieakkoord is uitgewerkt in de Ontwerpstructuurvisie Fryslân Windstreek 2012. Een van de uitgangspunten in de ontwerpstructuurvisie is dat oude molens moeten worden afgebroken, zodra nieuwe windmolens worden gebouwd. Nieuwe windmolens (in windparken) zijn alleen mogelijk in de aangewezen zoekgebieden bij de Afsluitdijk, op de kop Afsluitdijk en bij de grootschalige infrastructuur van het klaverblad bij Heerenveen.

De ontwerpstructuurvisie heeft eind 2012 ter inzage gelegen voor een ieder. Tegen het ontwerp zijn veel reacties ingediend die momenteel worden verwerkt in een reactienota. Vervolgens zal de structuurvisie, al dan niet gewijzigd, worden vastgesteld. De inhoud van de vastgestelde structuurvisie zal vervolgens in een herziening van de Verordening Romte worden opgenomen.

Voor de bescherming van onze provinciale belangen hebben wij geen gebruik kunnen maken van het vooroverleg. In het voorontwerpplan en het ontwerpplan waren de provinciale belangen in afdoende mate beschermd. Naar aanleiding van door derden ingediende zienswijzen heeft u echter besloten op dit onderdeel het plan gewijzigd vast te stellen.

Het geven van een aanwijzing volgt logisch op dit bij vaststelling genomen besluit door de gemeente. Wij zien de reactieve aanwijzing als een slagvaardig en efficiënt middel om inwerkingtreding van een deel van het plan tegen te houden wegens strijdigheid met het geformuleerde (tussentijds) beleid in het coalitieakkoord, strijdigheid met het besluit van Provinciale Staten ten aanzien van de toelichting op de Verordening Romte en daarmee strijdigheid met beoogd toekomstig vast te stellen en te verordenen beleid.

Wij zijn van mening dat de inzet van andere ons toekomstige bevoegdheden in dit geval niet mogelijk is en dat de in het geding zijnde provinciale belangen bij u bekend zijn.

Wij vinden dan ook dat bij de vaststelling van het bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen onvoldoende rekening is gehouden met het provinciale belang.

Motivering van de reactieve aanwijzing

Sinds de inwerkingtreding van Windstreek 2000 is ons beleid ten aanzien van windturbines steeds gericht geweest op opschaling in clusters in combinatie met het saneren van bestaande solitaire turbines. Wij achten het niet gewenst dat nieuwe solitaire windturbines worden gerealiseerd. Bestaande rechten hebben wij tot nu toe altijd willen respecteren. Dit betekent dat vervanging van een bestaande solitaire turbine op dezelfde locatie en met dezelfde afmetingen bij recht mogelijk is.

Wij merken op dat de sanering van bestaande solitaire turbines nog steeds een belangrijk punt van aandacht is voor Provinciale Staten. Het beleid ten aanzien van sanering maakt onderdeel uit van bestendig beleid van de provincie. Duidelijk is dat in de nieuwe structuurvisie 'Windstreek', los van de te maken keuzes ten aanzien van de locaties voor clusters, dit beleid weer gevolgd zal worden.

Op 22 februari 2001 heeft u het bestemmingsplan 'Buitengebied' vastgesteld. In dit plan is de regeling van solitaire windturbines in overeenstemming gebracht met het destijds van kracht zijnde Windstreek 2000. Windturbines, uitgezonderd bestaande turbines, zijn niet toegestaan in het buitengebied van Leeuwarderadeel.

In de voorliggende herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied is de regeling voor windturbines op een aantal punten versoepeld. Om te beginnen wordt de mogelijkheid geboden om bestaande solitaire turbines op de bestaande locatie te vervangen. Hiermee kunnen wij op zichzelf instemmen.

In artikel 3.2.2 lid c van de planregels is bepaald dat de tiphoogte van een windturbine ten hoogste de op de verbeelding binnen de gebiedsaanduidingen 'luchtvaartverkeerszone-ILS verstoringsgebied' en 'luchtvaartverkeerszone-invliegfunnel' aangegeven bouwhoogte mag bedragen, waarbij de masthoogte van een windturbine ten hoogste 45 meter mag bedragen. Met deze bepaling kunnen wij niet instemmen omdat dit mogelijkheden tot opschaling biedt voor solitaire windturbines. Ons beleid gaat, zoals gezegd, al sinds 2000 uit van opschaling in clusters. Het bieden van de mogelijkheid om solitaire turbines in het landelijk gebied op te schalen is in strijd met het vigerend provinciaal beleid, zoals dit in de Houtskoolschets Windstreek 2011 en het Coalitieakkoord 2011 is weergegeven en is tevens in strijd met de ontwerpstructuurvisie Windstreek 2012.

Overigens merken wij op dat door de formulering van het gewijzigde artikel 3.2.2. lid c in de planregels de bouwregels met betrekking tot de tip- en masthoogte alleen van toepassing zijn op bestaande windturbines die binnen de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerszone-ILS verstoringsgebied' en 'luchtvaartverkeerszone-invliegfunnel' liggen. Ook buiten de genoemde aanduidingen komen windturbines voor. Voor deze windturbines gelden anders dan in het ontwerpplan in geen hoogtebeperkingen, met uitzondering van de beperkingen die gelden vanwege het radarverstoringsgebied. Het radarverstoringsgebied sluit de verhoging van bestaande windturbines echter niet uit. Ook hier is sprake van strijd met het voornoemd beleid.

Tot slot heeft u bij de vaststelling van het bestemmingsplan in artikel 3.7.5 van de planregels een wijzigingsbevoegdheid voor het wijzigen van de situering van een windturbine opgenomen. Dit houdt in de mogelijkheid om een bestaande turbine te saneren en op een andere locatie (binnen een straal van 30 meter vanuit de bestaande mastlocatie) te herbouwen.

Ons beleid is gericht op het saneren van solitaire turbines in het Friese landschap om de ontstane verrommeling af te bouwen. Er is daarom steeds een koppeling gelegd tussen sanering en het opschalen in clusters. Het vervangen van een solitaire windturbine door een nieuwe solitaire windturbine op een andere locatie is in strijd met dit beleid.

Reactieve aanwijzing

De gebiedsaanduiding 'Windturbine', artikel 3.2.2. lid c van de planregels en de wijzigingsbevoegdheid in artikel 3.7.5 van de planregels in het op 4 juli 2013 vastgestelde bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen treden niet in werking.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

overwegende dat

- er vanuit het oogpunt van bescherming van de provinciale belangen aanleiding is een reactieve aanwijzing te geven op het bestemmingsplan 'Bûtengebiet en doarpen' van de gemeente Leeuwarderadeel, vastgesteld op 4 juli 2013;
- die is uitgewerkt en gemotiveerd in de "Reactieve aanwijzing bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen";
- gelet op de Wet op de ruimtelijke ordening;

BESLUITEN

- I. dat de bouwregels in artikel 3.2.2 lid c (windturbines) in het op 4 juli 2013 vastgestelde bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen niet in werking treden;
- II. dat de gebiedsaanduiding "Windturbine" in het op 4 juli 2013 vastgestelde bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen niet in werking treedt;
- III. dat de wijzigingsbevoegdheid in artikel 3.7.5 (wijziging situering windturbine) van de planregels in het op 4 juli 2013 vastgestelde bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen niet in werking treedt;
- IV. vast te leggen en vast te stellen het besluit "Reactieve aanwijzing bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen" en dit langs elektronische weg beschikbaar te stellen onder NL.IMRO.9921.RA2013Lwarderadeel-VA01, waarbij het plan enkel de geometrie behorende bij het besluitgebied bevat.

Leeuwarden, 31 JULI 2013

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

drs. A.J. van den Berg, secretaris

voor deze J. van der Weij, loco-secretaris

Bekendmaking

Op grond van artikel 3.8 lid 6 Wet op de ruimtelijke ordening moet het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, met uitsluiting van dat onderdeel dat door de reactieve aanwijzing geen onderdeel meer is van het bestemmingsplan, samen met het aanwijzingsbesluit door u worden bekendgemaakt. Van het aanwijzingsbesluit wordt mededeling gedaan aan diegenen die ten aanzien van het onderdeel van het bestemmingsplan dat bij dat aanwijzingsbesluit is betrokken een zienswijze naar voren hebben gebracht of een aanvraag tot vaststelling hebben ingediend.

Beroep

Een belanghebbende kan op grond van het bepaalde in artikel 8.2 Wet ruimtelijke ordening rechtstreeks beroep instellen tegen dit besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage. De termijn voor indiening van een beroepschrift tegen het aanwijzingsbesluit vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit door burgemeester en wethouders ter inzage is gelegd.

Belanghebbenden hebben ingevolge artikel 8.81 Algemene wet bestuursrecht de mogelijkheid om, indien - gelet op de betrokken belangen - onverwijlde spoed dit vereist, gelijktijdig met of na de indiening van het beroepschrift, een verzoek om voorlopige voorziening in te dienen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.